

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1862-07-18)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1862-07-18)", i *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, s. 121. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990098-001-shoot-L0019900980010124.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Marienbad, d. 18. Juli 1862.

I Dag haaber jeg paa et Brev fra min „Fuldmægtig“ som Svar paa nogle af de Breve, jeg har sendt. Jeg begynder derfor alt nu i Morgenstunden paa et lille budskab“ til Dem. I Dag har jeg været i Marienbad i 9 Dage — et heldigt Tal — og føler, at saavel Vandet som Badene gjøre mig godt. Marienbad er dog et henrivende smukt Sted! Luften saa balsamisk at indaande, det er virkelig, som om man var Himmelen nærmere, hvilket man jo i Virkeligheden ogsaa er. Jeg kan nu nøjagtig fortælle Dem, hvorledes min Dag er indrettet fra Morgen til Aften, saa at De næsten paa Klokkeslettet kan vide, hvad jeg foretager mig. Kl. 5 om Morgenen staaer jeg op, begiver mig da med Hans til Brønden.³ Efter det næstsidste Glas Vand gaaer Hans hjem og henter Sarah, der da møder mig ved Brønden, og nu drikker jeg mit sidste Glas Vand og hun et lille Glas, hvilket bekommer hende saare vel. Efter dette vandrer hun og jeg en lang Tour imellem Bjergene, hun plukkende Blomster og Jordbær, jeg fordybet i mine Tanker. Kl. 9 komme vi hjem og nyde nu den længe forønskede Caffé og en Mængde flint Brød. Nu har jeg et lille Melletrum, en behagelig Pause. Kl. 12 gaaer jeg i Bad, hvorefter jeg da paaklæder mig, og Kl. 2 spise vi til Middag her i vore smaa Qvistværelser. Efter et Par Timers Forløb vandre vi atter imellem Bjergene, komme hjem s. 122henvend 8, sidde da og passiare lidt, drikke et Glas Mælk med Brød til, og da gaae vi til Ro for atter Kl. 5 om Morgenen at begynde forfra. Her har De Dagens Repertoire, det forekommer Dem maaskee temmelig eensformigt, men denne Eensformighed har noget velgjørende.

I mine Fritimer har jeg hidindtil beskæftiget mig med at læse Heibergs Moders Breve til mig i de tre Perioder 1829-1833 og 1836.¹ De troer ikke, hvor det rører mig at læse alle de kjærlige Yttringer. Hun træder ret saa levende for mine Øine med alle sine elskværdige Egenskaber og smaa Svagheder. Det kjærligt brændende Hjerte, det ved Modgang lidt ømfindtlige Sind, den store Interesse for Livets smaa Bequemmeligheder, Trangen til at elske og til at elskes, det dybe Gemyt og dog det lette Sind, de melancholske Toner og dog den lette Skjæmt. Jeg seer hende lyslevende for mine Øine. Med en sand Ydmyghed læser jeg hendes mange kjærlige Yttringer om mig, ak, hvad gav jeg ikke, om jeg kunde høre hende fra sin nuværende Bolig sige: „Jeg mener endnu, min Hanne, hvad jeg dengang skrev!“ Der er hos os Mennesker noget haardt og ubarmhjertigt. Vi see saa ofte i det daglige Liv og Samleven bort fra de udmærkede ophøiede Egenskaber og fortabe os i det Smaa, det Uvæsentlige, det mindre Gode. Det har jeg ofte gjort med hende, og det er slemt, meget slemt, ja syndigt. Denne Bebreidelse rammer mig ikke ved Tanken om Heiberg, idet mindste synes jeg det ikke. Kjærligheden var her stærkere, og den hjælper godt til at bevare En mod Synden og alle dens Yttringer. De har Ret, det er et yndigt Brev, som hun skrev til den unge Pige 1829. Hvorledes læste jeg dette Brev dengang? Vist ikke som nu. Man kan ikke læse i sit 16. Aar, man kjender endnu ikke Ordenes Betydning, man mangler Erfaring i Smerterne, og selv om man har gennemgaaet en Deel af dem, de ere endnu ikke komne til Orde, have ikke fundet Udtrykket, saa at dette træder En imøde som en gammel fortrolig Ven, hvis Sprog man kjender. Naar man er ung, græder man enhver Smerte ud af sit Bryst, naar man er ældre, græder man ikke saa meget, Taarerne samle sig om Hjertet og holde Smerterne vedlige, saa at de ikke visne. Heibergs Moder sagde ofte i de ældre Aar: „Ak, hvem der kunde græde som i sin Ungdom.“ Da Georg² døde, følte hun ofte, den Stakkel, hvad en Sorg vil sige, s. 123der ikke lettes af Taarer. Det var en god Beslutning, at jeg tog disse Breve med mig hertil for efter mange Aar atter at gennemlæse dem. Disse Breve have noget mildt og beroligende, ligesom hun selv da hun levede. De talte saa kjærligt til En som gamle fortrolige Toner, man glæder sig ved at høre, netop fordi de ere En saa bekjendte, og i min Eensomhed her trænger jeg til lidt kjærlig Tiltale imellem de mange fremmede Mennesker, der ikke bryde sig om mig, og jeg ikke om dem, undtagen for saavidt at de ere Mennesker. ...

Tænk Dem, at Sarah og jeg ere de eneste qvindelige Væsner, der ikke bærer Crinoline! Jeg troer, at vi ordentlig gjør Opsigt over vor Dristighed. I Huset her boer en Mand, der har sagt til Datteren her i Huset: „Jeg gifter mig aldrig, thi hvor skal jeg finde en Kvinde, der ikke bærer Crinoline.“ Nogle Dage efter sagde han til samme: „Her boer jo virkelig en Dame i Huset, der endnu forstaaer den sjeldne Kunst at gaae uden Crinoline.“ Jeg har dog hidindtil ikke mærket, at han har nærmet sig mig paa Grund af dette Fortrin. Damerne see virkelig med Forundring paa mig, thi de kan jo vel see, at jeg ikke seer saa fattig ud, at jeg jo nok maa have Raad til at kjøbe en Crinoline, og de studse derfor over min Egensindighed. Men, om saa „Sablen brækker“, som der staaer i en gammel Vise, tager jeg ikke dette Instrument paa. Jeg har forresten forelsket mig her i Marienbad, kan De gjætte i hvad? I en meget stor Alabastes Vase, af den ædleste Form, men den koster 110 Rd. dansk, og naar man har Huus og Børn, uden at tale om Byggeriet, tillader Samvittigheden vel ikke at gjøre slige unødvendige Udgifter, men daglig gaaer jeg jo og seer ind ad Vinduet til Vasen, som en Elsker, der ønsker et Glimt af den Elskede. Jeg har i det Hele taget i de senere Aar faaet et sandt Sværmeri for Vaser i græsk Form; det forekommer mig, at deres Skjønhed har noget saa beroligende for Øiet.